

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding wo-bachelor Theologie (joint degree) van de Vrije Universiteit Amsterdam en de Protestantse Theologische Universiteit

Gegevens

datum	Naam instelling	: Vrije Universiteit Amsterdam Protestantse Theologische Universiteit
30 juni 2014	Naam opleiding	: wo-bachelor Theologie (joint degree) (180 ECTS)
onderwerp	Datum aanvraag	: 13 december 2013
Besluit	Varianten opleiding	: voltijd, deeltijd
accreditatie wo-bachelor	Afstudeerrichtingen	: Godgeleerdheid Algemene Godgeleerdheid
Theologie (joint degree) van de	Locatie opleiding	: Amsterdam
Vrije Universiteit Amsterdam	Datum goedkeuren	
Protestantse Theologische	panel	: 15 februari 2013
Universiteit	Datum locatiebezoeken	: 5-7 juni 2013 / PThU: 21 januari 2014 (aanvullende opleidingsbeoordeling)
(002333)	Datum visitatierapport	: 27 november 2013 / 4 maart 2014
ons kenmerk		
NVAO/20142211/LL		
bijlagen		
3		

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523). In een aanvullende beoordeling zijn de standaarden 6, 8 en 12, t/m 15 van het beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO getoetst. Als gevolg hiervan zijn alle standaarden van het uitgebreide kader getoetst.

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in de visitatierapporten van de beperkte en de aanvullende beoordeling deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel (hierna ook: de commissie).

Dit rapport geeft de bevindingen en overwegingen weer van de commissie Theologie en Religiewetenschappen over de joint degree wo-bacheloropleiding Theologie van de Vrije Universiteit Amsterdam en de Protestantse Theologische Universiteit.

De commissie baseert haar oordeel op informatie uit de zelfstudie, de bestudeerde scripties, de documenten die tijdens het bezoek ter inzage beschikbaar waren en tijdens de gesprekken verkregen inlichtingen. De commissie heeft voor de opleiding zowel positieve

Pagina 2 van 10 aspecten opgemerkt als verbeterpunten gesignaleerd. Na deze tegen elkaar te hebben afgewogen, is de commissie tot het oordeel gekomen dat de opleiding voldoet aan de eisen voor basiskwaliteit die de voorwaarde zijn voor heraccreditatie.

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De bacheloropleiding Theologie wordt sinds september 2012 gezamenlijk aangeboden door de Faculteit Godgeleerdheid van de Vrije Universiteit en door de Protestantse Theologische Universiteit (PThU). Beide instellingen geven de opleiding vanuit de eigen identiteit samen vorm. Studenten kiezen voor het traject Klassieke Godgeleerdheid, met Hebreeuws en Grieks, dat toegang geeft tot een driejarige predikantsopleiding, of voor het traject Algemene Godgeleerdheid, zonder grondtalen maar met bijzondere aandacht voor godsdienstwetenschap en –filosofie.

De eindkwalificaties van de opleiding zijn getoetst aan de Dublin-descriptoren, hebben een academische oriëntatie en sluiten aan bij wat internationaal gangbaar is op academisch bachelorniveau. De beoogde eindkwalificaties zijn vrijwel identiek voor beide trajecten en dekken volgens de commissie de door DGO geformuleerde eindtermen van een bacheloropleiding theologie af. De commissie is van mening dat het theologische karakter van het traject Algemene Godgeleerdheid minder evident zichtbaar is, maar heeft vertrouwen in de toezegging van faculteit en universiteit dat ze die eigenheid bewaken. De commissie beoordeelt de beoogde eindkwalificaties van de bacheloropleiding Theologie als voldoende.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het traject Klassieke Godgeleerdheid biedt volgens de commissie een samenhangend geheel aan theologische vakken. Dit is minder het geval voor het traject Algemene Godgeleerdheid, waar de geplande invoering van een Bijbels vak de samenhang zeker ten goede zal komen.

De opleiding heeft een duidelijke visie op onderwijs. De nadrukkelijke aandacht voor het binnenperspectief vormt voor een heel aantal studenten precies de aantrekkingskracht van de opleiding. Het concept 'dialogoog' is volgens de commissie - en de opleiding zelf - nog niet geoperationaliseerd. Aangezien de onderwijsleeromgeving mogelijkheden biedt tot dialogisch leren, is er wellicht ruimte om die dialogoog concreet vorm te geven in een cursus op bachelorniveau.

De PThU en de Faculteit der Godgeleerdheid hebben onlangs hun intrek genomen in een gerenoveerde vleugel van het VU-hoofdgebouw. De fysieke nabijheid van beide onderwijsverstrekkers draagt zeker bij tot versterkte samenwerking en een goede onderlinge verstandhouding. Het joint karakter van de opleiding komt onder meer tot uiting in het feit dat studenten kunnen gebruik maken van de faciliteiten van beide universiteiten. De commissie is van oordeel dat personeel, studeerbaarheid, voorzieningen, studiebegeleiding en kwaliteitszorg aan de maat zijn en beoordeelt de onderwijsleeromgeving van de bacheloropleiding Theologie dan ook als voldoende.

De commissie stelt vast dat de opleiding zich sinds kort meer inspant voor de borging van de kwaliteit van toetsing en beoordeling. De opleiding maakt op dit punt een inhaalslag. Zij beschikt over een duidelijk fraudebeleid dat volgens de commissie nog kan worden aangescherpt door systematisch ook alle papers te screenen op plagiaat.

De commissie heeft steekproefsgewijs vastgesteld dat er voldoende variëteit is in de toetsvormen en dat de toetsen aansluiten bij de leerdoelen van de programmaonderdelen. Echter, lang niet alle toetsen bevatten feedback en ook de relatie tussen feedback en score was niet steeds duidelijk. Bovendien waren er nauwelijks scriptie-evaluaties beschikbaar. De scripties die de commissie heeft beoordeeld, dateren uit de periode vóór de joint degree. Ze acht alle scripties van voldoende niveau en is daarom van mening dat de beoogde eindkwalificaties van zowel Algemene als Klassieke Godgeleerdheid ook effectief worden gerealiseerd. De commissie beoordeelt de toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties van de bacheloropleiding Theologie als voldoende.

Aanvullende beoordeling

Bacheloropleiding Theologie (joint degree)

Dit rapport betreft een aanvullende opleidingsbeoordeling en concentreert zich op die standaarden die nog niet aan bod kwamen in de beperkte opleidingsbeoordeling. Het geeft de bevindingen en overwegingen weer van de commissie Theologie en Religiewetenschappen over de joint degree wo-bacheloropleiding Theologie en de masteropleidingen Verdieping en Predikantschap van de Protestantse Theologische Universiteit (PThU). De commissie baseert haar oordeel op informatie uit de kritische reflectie, de documenten die tijdens het bezoek ter inzage beschikbaar waren en de inlichtingen die ze verkreeg tijdens de gesprekken. De commissie is tot het oordeel gekomen dat de drie voorliggende opleidingen voldoen aan de standaarden die het voorwerp uitmaken van deze aanvullende beoordeling.

Op basis van de kritische reflectie, het voorzieningenplan en de gesprekken tijdens het bezoek is de commissie van oordeel dat de PThU alles in het werk stelt om studenten met een functiebeperking daadwerkelijk te ondersteunen. Wat betreft de bacheloropleiding Theologie kan de PThU het eigen voorzieningenbeleid niet onverkort uitvoeren, aangezien studenten gebruik maken van de voorzieningen van de VU. De vestiging van de PThU in Amsterdam in een gerenoveerde vleugel van het VU-hoofdgebouw is volledig toegankelijk voor studenten met een fysieke beperking. Naar aanleiding van de beperkte opleidingsbeoordeling heeft de commissie vastgesteld dat de studeerbaarheid van de opleidingen, de materiële voorzieningen en de studiebegeleiding aan de maat waren. Tijdens deze visitatie heeft de PThU volgens de commissie duidelijk aangetoond dat de onderwijsleeromgeving ook aangepast is aan de behoeften van studenten met een functiebeperking.

De PThU is sinds kort in een nieuwe fase van haar bestaan gekomen na een periode van transitie en reorganisatie. Volgens de commissie wordt deze nieuwe situatie adequaat vertaald in een personeelsbeleid dat systematisch en omvattend de verschillende HRM-beleidsterreinen beschrijft. De commissie stelt vast dat de PThU met vertrouwen naar de toekomst van haar huidige en potentiële medewerkers kijkt: de versterking van de onderwijskundige competenties, het retentiebeleid ten aanzien van (jonge/vrouwelijke) talenten en de optimalisering van de dienstverlening door het onderwijsondersteunend personeel zijn inmiddels in gang gezet.

Pagina 4 van 10 Het personeelsbeleid voldoet volgens de commissie zonder meer aan de gangbare basiskwaliteit, maar zal zich de komende jaren nog verder dienen te bewijzen in de praktische uitvoering.

De commissie is van oordeel dat de PThU beschikt over een systeem van kwaliteitszorg dat op verschillende niveaus opereert en verschillende stakeholders betreft. Binnen de bacheloropleiding Theologie (joint degree) is kwaliteitszorg terug te voeren op een aparte notitie die is vastgesteld door het faculteitsbestuur van de VU en het College van Bestuur van de PThU. De PThU is er volgens de commissie in geslaagd om in korte tijd heel wat in beweging te zetten op het vlak van kwaliteitszorg. Deze realisaties dienen in de komende jaren te worden verfijnd, gestroomlijnd en geconsolideerd. Het kwaliteitszorgbeleid voldoet volgens de commissie ruimschoots en over de volle breedte aan de gangbare basiskwaliteit. De uitvoering van dit beleid heeft op het ogenblik van de visitatie echter nog te weinig tastbare resultaten opgeleverd om nu al te kunnen concluderen dat de opleiding op dit vlak systematisch boven de basiskwaliteit uitsteekt.

Bestuurlijke afspraak

Gezien het belang van de in het visitatierapport genoemde verbeterpunten en aanbevelingen, heeft de NVAO met de instellingen de volgende bestuurlijke afspraak gemaakt.

De instellingen zullen verbeteringen in gang zetten ten aanzien van de volgende punten:

- het explicieter uitwerken van het begrip 'dialogoog' in de eindtermen van de opleiding en in het programma;
- het aandacht besteden aan de samenhang van het traject Algemene Godgeleerdheid;
- het beter volgen van de daadwerkelijke beheersing van academische vaardigheden (zie p.16 in het rapport);
- het systematisch feedback geven op toetsen, het verduidelijken van het verband tussen feedback en score en het hanteren van scriptie-evaluaties.

De instellingen zullen in hun eigen kwaliteitszorgsysteem de voortgang van de verbeteringen volgen en in het kader van de reguliere tussentijdse evaluatie hier het oordeel van externe deskundigen over vragen. Zij zullen uiterlijk 31 december 2017 de uitkomsten van die evaluatie aan de NVAO rapporteren.

De instellingen hebben in bestuurlijk overleg met de NVAO op 5 juni 2014 (PThU) en op 12 juni 2014 (VU) aangegeven akkoord te gaan met deze afspraak.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO de colleges van bestuur van de Vrije Universiteit Amsterdam te Amsterdam en de Protestantse Theologische Universiteit te Amsterdam in de gelegenheid gesteld hun zienswijze op het voornemen tot besluit van 6 mei 2014 naar voren te brengen. Van deze gelegenheid hebben de colleges van bestuur geen gebruik gemaakt.

De NVAO accreditatie te verlenen aan de wo-bachelor Theologie (joint degree) (180 ECTS; variant: voltijd, deeltijd; locatie: Amsterdam) van de Vrije Universiteit Amsterdam te Amsterdam en de Protestantse Theologische Universiteit te Amsterdam. De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen: Godgeleerdheid, Algemene godgeleerdheid. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 30 juni 2014 en is van kracht tot en met 29 juni 2020.

Den Haag, 30 juni 2014

De NVAO
Voor deze:

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Omschrijving	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidings specifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Voldoende
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent. Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Onderwerp		Standaard	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	1.	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	-
2. Programma	2.	De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	-
	3.	De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	-
	4.	De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	-
	5.	Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	-
	6.	Het programma is studeerbaar.	Voldoende
	7.	De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.	-
3. Personeel	8.	De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.	Voldoende
	9.	Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.	-
	10.	De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.	-
4. Voorzieningen	11.	De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	-
	12.	De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	Voldoende
5. Kwaliteitszorg	13.	De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	Voldoende
	14.	De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.	Voldoende
	15.	Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.	Voldoende
6. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	16.	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	-
Eindoordeel			Voldoende

Vrije Universiteit

Tabel 1: Uitval na 1, 2, en 3 jaar.

Cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval na 1jr	17%	32%	18%	30%	24%	32%
Uitval na 2jr	21%	44%	24%	33%	29%	
Uitval na 3jr	21%	36%	42%	36%		

Tabel 2: Rendement (vwo-instroom).

Cohort	2006	2007	2008	2009
Rendement na 3 jaar	21%	29%	38%	30%
Rendement na 4 jaar	50%	43%	63%	
Rendement na 5 jaar	79%	71%		
Rendement na 6 ^(*) jaar	79%			

Tabel 3: Rendement (totale instroom).

Cohort	2006	2007	2008	2009
Rendement na 3 jaar	21%	29%	41%	26%
Rendement na 4 jaar	50%	53%	52%	
Rendement na 5 jaar	75%	65%		
Rendement na 6 ^(*) jaar	75%			

Tabel 4: Docentkwaliteit.

Graad	Ma	PhD	BKO
Percentage	100%	89%	40%*

* 37% is bezig met een BKO

Tabel 5: Student-docentratio.

Ratio	1:8
-------	-----

Tabel 6: Contacturen.¹

Studiejaar	1	2	3
Contacturen	6	4	3

¹ Berekend op basis van 42 collegeweken.

Tabel 1: Uitval na 1, 2, en 3 jaar.

Cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval na 1jr	13%	19%	12%	4%	7%	20%
Uitval na 2jr	13%	19%	21%	16%	14%	
Uitval na 3jr	22%	19%	25%	25%		

Tabel 2: Rendement (vwo-instroom).

Cohort	2006	2007	2008	2009
Rendement na 3 jaar	25%	25%	80%	57%
Rendement na 4 jaar	75%	75%	90%	
Rendement na 5 jaar	75%	100%		
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar	75%			

Tabel 3: Rendement (totale instroom).

Cohort	2006	2007	2008	2009
Rendement na 3 jaar	26%	31%	58%	46%
Rendement na 4 jaar	43%	50%	58%	
Rendement na 5 jaar	43%	50%		
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar	43%			

Tabel 4: Docentkwaliteit.

Graad	Ma	PhD	BKO
Percentage	100%	93%	17%*

* Stand per 1 december 2013, 22,5% heeft BKO en 67,5 is bezig met BKO

Tabel 5: Student-docentratio.

Ratio	1:8
-------	-----

Tabel 6: Contacturen.²

Studiejaar	1	2	3
Contacturen	6	4	3

² Berekend op basis van 42 collegeweken.

- Prof. dr. Dirk Hutsebaut (voorzitter), emeritus hoogleraar Godsdienstpsychologie aan de KU Leuven, België;
- Prof. dr. Peter Nissen (lid), hoogleraar Spiritualiteitsstudies aan de Radboud Universiteit;
- Prof. dr. Eibert Tigchelaar (lid), hoogleraar Bijbelwetenschappen aan de KU Leuven, België;
- Dr. Sipco Vellenga (lid), godsdienstsocioloog aan de Universiteit van Amsterdam;
- Prof. dr. Stefan Wild (lid), emeritus hoogleraar Islamitische studies en Semitische talen aan de Universiteit van Bonn, Duitsland;
- Prof. dr. Henk Witte (lid), bijzonder hoogleraar Ignatiaanse spiritualiteit aan Tilburg University;
- Kiki Boomgaard (student-lid) MA, alumna van de Research Master Religious Studies aan de Universiteit van Amsterdam.

Het panel werd ondersteund door Mark Delmartino MA, secretaris (gecertificeerd).